

ΤΑ ΚΑΤΟΡΘΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΩΡΑΙΟΥ ΛΑΓΚΑΡΝΤΕΡ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ο χρυσός μονάχος είχε βρωμέσει ώς τότε τά χέρια τους. Ο Γκονζάγκας ήθελε τώρα νά τούς τά λερώση μέ αίμα... Ο κατήφοσος ήταν γλυπτερός και ταυτόχρονα με ταυτήτα...

Ἐξω, ὁ Γκονζάγκας κι' ὁ Πεύροδλ είχαν σταθή στὸ ἔπανω μέρος τῆς σκάλας...

—Πέντε ἀργούν! φιθύρισε ὁ Γκονζάγκας.

—Δέν ἄργοδν, ἀλλὰ ὁ καρός σᾶς φαίνεται ἀτελείωτος, εἶπε ὁ Πεύροδλ. Βρίσκονται ἔκει κάτω, πίσω ἀπ' τὴ σκηνή.

Τοικοτάδι ἀπλόντων πυκνό στὸν κῆπο. Δέν ἀκουγόταν, παρὰ ὁ φινοπωρινός δάμενος ποὺ ἀφύριζε μέρ' ἀπ' τὰ δέντρα.

—Σὲ ποιό μέρος ἐπήραστε τὴν Αὔγη; ρώτησε ὁ Γκονζάγκας, οὖν νά θήλει νά ξεγελάσῃ τὴν ἀνυπομονήσα νά.

—Στὴν δόδο Σάντρ, κοντά στὴν πόρτα τοῦ σπιτιοῦ τοῦ Λαγκαρντέρ.

—Τὴν ὑπερασπίστηκαν καλὰ αὐτοὶ ποὺ τὴ συνάδευσαν;

—Ἡσαν δύο τρυμεροὶ σπαθισταὶ, μάτ τὸ ξέθαιναν στὰ πόδια, μολις τοὺς εἰπαμε δίτι ὁ Λαγκαρντέρ οκοτώμητκε.

—Καὶ δέν εἰδαν τὰ πρόσωπα τοὺς;

—Οχι... Φοροῦσαν τὶς μάκρες τους δώς το τέλος.

—Καὶ τὰ χαρτιά ποὺ τὰ βρήκατε ;...

Ο Πεύροδλ δέν πρόφτασε νά παπανήσῃ. Μιὰ κραυγὴ διωνίας δικούστηκε πρὸς τὸ μέρος τοῦ θυμωρείου τοῦ Λά Μπρέαν. Τὰ μαλιά τοῦ Γκονζάγκας δινόρθωμήθηκαν στὸ κρανίο του.

—Ἴωσαν κανένας ἀπ' τοὺς δικούς μας, φιθύρισε ὁ Πεύροδλ, τρέμοντας.

—Οχι, ἀπάντησε ὁ πρίγκηψ. Ή κραυγὴ αὐτὴ ήταν τοῦ Λαγκαρντέρ. Αναγνώρισα τὴ φωνή του.

Τὴν ίδια στιγμή, πέντε μαύρες σκιές ζεπτρόθαλλαν μπροστά τους.

—Ποιός είνε ό ἀρχηγός τους; ρώτησε ὁ Γκονζάγκας.

—Ο Ζαντρύ, ἀπάντησε ὁ Πεύροδλ.

Ο Ζαντρύ ήταν ἔνας ψηλός κι' ενδυμασίας διάτρας μέ τετράγωνους διούμενος, διόποιος είχε υπέρτετήσει ἀλλοτε ὡς δεκαεντές τῆς φρουρᾶς.

—Τελείωσε! εἶπε. Τὸν σκοτώσαμε... Τώρα θέλω ἔνα φορέδο και δύο διάδρες γιά νά μεταφέρουμε τὸ πτώμα του...

Ολοις διάπατάνω διάλογος δικούστηκε κι' ἀπὸ τοὺς φίλους τοῦ Γκονζάγκας, ποὺ βρισκόντουσαν στὸν διντιθάλαμο. "Ολο τὸ αἷμα τους είχε παγώσει μέσω στὶς φλέβες του. Τὰ δόντια τοῦ Οριόλι χτυποῦσαν ἀπὸ φρίκη.

—Οριόλι! φωνάξει ὁ Γκονζάγκας. Μοντωμέρ!

—Ἀμέων παρουσίαστηκαν κι' οἱ δύο.

—Ἐσεῖς θὰ μεταφέρετε τὸ φορεῖο, τοὺς εἴπε ὁ Γκονζάγκας.

Καὶ ἐπειδὴ ἔκεινοι δίσταζαν, ἐπρόσθεσε :

—Ο λοιοι σκοτώσαμε, ἀφοῦ ὁ φόνος αὐτῶν θὰ φέρη κέρδος σὲ σλούς μας...

Ἐπρεπε νά βιαστοῦν, γιατὶ σὲ λιγό θά ἀποχωροῦσαν οἱ ἐπίστημοι, ποὺ βρισκόντων σαν κοντά στὸν δινιθασίλεα κι' οἱ ὄποιοι θὰ ἔφευγαν ἀπὸ τὸ δρόμο ἐκείνο.

Ο Ὁριόλι, μὲ τὴν καρδιά σφιγμένη κι' ὁ Μοντωμέρ, ἀγαντικούμενοι, πράσι τὸ φορεῖο καὶ ἀκολούθησαν τὸ Ζαντρύ, ὁ ὄποιος χώθηκε μέσος στὰ δέντρα.

—Μπά! Μπά! ἔκανε ὁ τελευταῖος, μόλις ἔφτασε πίσω ἀπ' τὴ σκηνή. Δὲν τὸν βλέπω πουθενά. Κι' δύως, εἰμι βέβαιος πως τὸν σκοτώσαμε!

Ο Ὁριόλι, κι' ὁ Μοντωμέρης ήσαν ἔτοιμοι νά τὸ βάλουν στὸ πόδια. Ο Ὁριόλι ἦταν ἔνας εὐπατρίδης ικανὸς γιά πολλές μικρές σμαρτίες, μὲ ἀπὸ τὸ μωσάλ τοῦ δόπιου δεν είχε περάσει ποτὲ ἡ σκεψή ἐνὸς ἐγκλήματος. Ο Ὁριόλι πάλι, ποὺ ἦταν εἰρηνικός καὶ δειλὸς παλληκάρι, συχαινόνταν τὸ αἵμα. Κι' δύως θρισκόντουσαν τώρα κι' οἱ δύο τους ἔκει, κι' δλοι οἱ ἀλλοι—Ο Ταράν, δὲ Ἀλμπρέ, ο Σουαζή, δὲ Ζιρόν — περίμεναν τὴ σειρά των για ν' ἀνακατευτοῦν κι' αὐτοὶ στὸ ἐγκλημα. Ο Γκονζάγκας πάστευε ποὺ ἀεσφάλιζε ἔτοι τὴ σωπτή τους. Είχαν δοθῆ δλοι σ' αὐτὸν καὶ δέν ἔζουσαν, παρὰ μόνο ἀπ' αὐτὸν. "Ἄν ὀπισθηχωρωῦσαν, έπω ταῖς καὶ μπρός στὸ ἐγκλημα, θά ἔχαν τὰ πάταντα, καὶ θὰ ἐπρεπε ν' ἀφήφοισαν τὴν δργή ἐνὸς αὐθωραπου, σαν τὸν Γκονζάγκα, στὸν ὅποιο τίποτε δέν ἀντιστεκάτον. Ο Γκονζάγκας ἀλλώστηκε τοὺς τὸ είχε πῆ : «Οποιος δὲν είνε μαζού μου, είνε ἔχθρό μου!»

Σὲ λίγο, ὁ Ζαντρύ ξανάπε :

—Θῷ πήγε τὸν ίδιον νά πεθάνει πιό πέρα...

Κύτταξε διλγυρό τον καὶ δρχίσε νά φάγη, συρόμενος κατογής μὲ τὰ πόδια καὶ μὲ τὰ χέρια. "Έκανε ἔτοι τὸ γύρο τοῦ θυμωρείου τοῦ Λά Μπρέαν, τοῦ ὄποιου ή πόρτα ήταν κλειστή. Σὲ ἀπάστασι είκοπτεν ποδῶν ἀπὸ κεῖ, στάθηκε, λέγοντας :

—Νά τοι!

—Ἀμέων δὲν μποροῦσες νά μιλήση. Βοήθησαν κι' οἱ δύο τὸν Ζαντρύ νά βάλῃ στάπαν στὸ φορεῖο. Ήνταν σῶμα, ποὺ ἦταν δισταλμένο ἀπάνω στὴ χλόη.

—Εἶνε δάκρυας σεστός τούς είπε δὲ Ζαντρύ. Εμπρός...

Ο Ὁριόλι κι' ὁ Μοντωμέρης πηραν τὸ φορεῖο κι' ἔφτασαν ἔτοι μπρός στὴν είσοδο τοῦ περιπέρευον τοῦ δινιθασίλεως.

Σὲ δρόμο τους ὠστόσο κάτε τοὺς τρόμαξε. Καθώς ἀπαντεροῦσαν μπρός ἀπὸ τὸ θυμωρείο τοῦ Λά Μπρέαν, ἀκουσταν πιστῶν τοῦ θύρουθο φύλων ξερῶν ποὺ πατώντουσαν. Θά ὥρκιζαντουσαν δητὶ κάποιος τοὺς παρασκούλου θύσε.

Καὶ πράγματι, ὅταν ἔφτασαν στὴν είσοδο τοῦ περιπέρευον, είλαν τὸν Καμπούρη νά ξεπροθάλλη πιστῶ τους.

Ο Καμπούρης ήταν ἔξαιρετικά χλωμός καὶ μὲ δυσκολία στεκόταν στὰ πόδια του. Μά γελούσε μὲ τὸ στριγκό καὶ δισπεραστικό γέλιο του. "Ἄν δὲν ήταν ὁ Γκονζάγκας ἔκει, δάσφαλως οἱ φίλοι του θά τον σκάρωναν κάποιο δι- σχημο παιγνιό.

—Ἐ, λοιπόν; Ε, λοιπόν; Ηρθε ὁ Λαγκαρντέρ; ρώτησε τὸν Γκονζάγκα, διόποιος δὲν πρό-

σεις πόσο άλλωιμενή ήταν η φωνή του.

Καὶ ἔδειξε μὲ τὸ χέρι του, ποὺ ἔτρευε σπασιωδικά τὸ πτῶμα, ἀπάνω στὸ δόποιο δὲ Ζαντρύ εἶχε ρίξει ἔνα μανδύα. Ὁ Γκονζάγκας τὸν χτύπησε φυλικά στὸν δόμο. "Αν καὶ τὸ χτύπημα ἦταν ἐλαφρότατο, ὁ Καμπούρης κλονίστηκε καὶ λίγο ἔλειψε νὰ κάτω.

—Εἶναι μεθυσούνεσ! εἶπε ὁ Ζαντρύ.

Καὶ ὅλες μητήκαν σὲ μιὰ δεντροστοιχία, ποὺ ὅδηγοῦσε μαρός στὴν πύλη τὴν ὄποια φρουρώδες ὁ Λά Μπρέαν. "Οταν ἔφασαν ἔκει, τοῦ εἴπαν ποὺ ὁ ἀνθρώπος ποὺ μετέφεραν στὸ φορεῖο. Ἠταν ἔνας μεθυσμένος, "Επειτ' ἀπ' αὐτό, ὁ Λά Μπρέαν δὲν δυσκολεύεται νὰ τοὺς ἀφήσῃ νὰ ḡγούν ἔξω.

Η ώρα ήταν τέσσερες τὸ πρωΐ. Τὰ φανάρια καπνίζαν καὶ ἐξ φώτιζαν πειά. Ὁ Γκονζάγκας μὲ τὸν Πεύρολ ξανχύσουσε στὸ μέγαρό του, ἐνώ οι φίλοι του σκορπίστηκαν πρὸς ὅλες τὶς διευθύνοντος. "Ἀπόμενων μονάχα ὁ 'Οριόλ, ὁ Μοντωνάρε κι' ὁ Ζαντρύ, οἱ ὄποιοι εἶχαν ἐντόλη νὰ ρίξουν τὸ πῶμα στὸ Σηκουάνα. Πήραν λοιπὸν τὴν ὄψη τοῦ Πεύρου Λεσκό. Μᾶ σὰν ἔφασαν κοντά στὴν ὄχθη, ὁ Μοντωνάρε κι' ὁ 'Οριόλ ἔνιωσαν νὰ τοὺς λείπει τὸ θάρρος νὰ ἐκτελέσουν τὴ διαταγὴ τοῦ Γκονζάγκα. Γι' αὐτὸ δωροδόκησαν τὸν Ζαντρύ, δινόντας του πέντε ποτὲλες ὁ καθένας κι' αὐτὸς τοὺς ἐπέτρεψε ν' ἀπόθεσουν τὸ πῶμα σ' ἔνα σωρὸ σκουπιδιῶν. Τὸ δάφνασαν ἔκει κι' ἔφυγαν κι' οι τρεῖς...

Μᾶ τὸ πῶμα δὲν ἦταν... πτῶμα, οὔτε κι' ἀνήκει στὸν Λαγκαρντέρ. Ήταν, ἀπλούστατα, ἔνας αὐλικός, ὁ βαρδώνος Μπαρμπανοῦδ, ὁ ὄποιος ἀπὸ νορίς εἶχε γίνει τούφλα στὸ μεθύσιο κι' εἶχε ἀποκοινηθεὶς στὸν ἀνακτορικό κῆπο. 'Εκεὶ λοιπὸν τὸν βρήκε ὁ Ζαντρύ καὶ τὸν φόρτωσε στὸ φορέο, νομίζοντας πῶς εἶνε τὸ πτῶμα τοῦ Λαγκαρντέρ.

Τὸ προϊόν δὲν ὁ βαρδώνος ἔγινε, ξαφνιάστηκε, βλέποντας τὸν ἀναύτο τοῦ μέσα στὸ σκουπίδια. Φαντάστηκε πῶς οἱ ἀλλοί αὐλικοί θά τοῦ εἶχαν καποιοί ἀσχήματα παγινίδι. Λέν εἴπε σὲ κανένα τίποτε, μᾶ, ἀπὸ τὴν ἡμέρα ἔκεινη, ἀρχισε νὰ νοιώθη ἀγριο μίσος κατὰ τῆς ἀντιχαστείας. Στὸν καρό τοῦ Λουδοβίκου 14ου, ἐκάπερ φορέος εἶχε πέσει κάτω ἀναίσθητος ἀπὸ τὸ μεθύσιο, μᾶ ποτὲ δὲν τοῦ εἶχε συγκείνη παρόμοιο πρᾶγμα. Καθὼς ξαναγύριζε σπίτι του, μονολογοῦσε κι' ἔλεγε :

«—Τὶ ήθι! Νὰ παίζουν τέτοια παγινίδια σ' ἔναν ἀνθρώπο σάν κι' ἔμενα... Τι ἀσέθειες εἰν' αὐτές!»

Ο Καμπούρης βγῆκε τελευταῖς ἀπ' τὸν ἀνακτορικό κῆπο, ἀπ' τὴ μικρή πόρτα τοῦ Λά Μπρέαν. Μᾶ περπατοῦσε μὲ πολὺ μεγάλη δυνσκολία. Σὲ κάθε τέσσερα-πέντε βήματα, καθόταν στὰ σκαλοπάτια τῶν σπιτιών. "Οταν σηκωντανε, ἔνας στεναγμός ἔγινεις ἀπ' τὸ σπίθος του. Οι Γκονζάγκας κι' οι ἀνθρώποι του εἶχαν γελαστή : Ὁ Καμπούρης δὲν ἦταν καθόλου μεθυσμένος. 'Αν ο Γκονζάγκας δὲν ἦταν τόσο ἀπασχολημένος, θά ἀντιλαμβάνοντας ὅτι ἔκεινη τὴ νύχτα τὰ γέλια τοῦ Καμπούρη ἔμοιασαν πεισσότερο μὲ κλάμα.

"Ἀπὸ τὴ γέλια τοῦ παταλιού ὃς τὸ σπίτι του Λαγκαρντέρ, ἡ ἀπόστασις δὲν ἦταν περισσότερη ἀπὸ δέκα βήματα. Ὁ Καμπούρης χρειάστηκε δέκα λεπτά γιὰ νὰ κάνῃ τὰ δέκα αὐτὰ βήματα. Δὲν μποροῦσε πειδὸν νὰ σταθῇ δριβος. Γι' αὐτὸ, συρόμενος μὲ τὰ πόδια καὶ μὲ τὰ χέρια, μπήκε μέσα στὸ σπίτι κι' ἀνέβηκε τὴ σκάλα ποὺ ὅδηγοῦσε στὸ μωστηριῶδες διαιμέρισμα τοῦ ἐπάνω πατώματος. 'Η πόρτα τῆς εἰσόδου ἦταν παραθυαμένη κι ὁρθανική, καθώς κι' ἡ πόρτα του διαιμέρισμας τοῦ ἀπάνω πατώματος. 'Ο Καμπούρης μπήκε στὸ πρώτο δωμάτιο τοῦ πατώματος αὐτοῦ. 'Η πόρτα δὲν δεύτερου δωμάτιου, αὐτὴ τὴν όποια δὲν περνοῦσε κανεὶς, ἦταν ριγμένη κάτω. 'Ο Καμπούρης στηρίχτηκε στὸν τοίχο. "Ενας ρύγχος ἔθγανε ἀπὸ τὸ λαιμό του. Προσπάθησε νὰ φωνάξῃ τὴ γρήγορα Φραγκίσκα καὶ τὸν μικρὸ Ζάν Μαρί, μᾶ κι η φωνὴ του δὲν ἔθγανε ἀπὸ τὸ λαιμό του. "Ἐπειδεις γονατιστός κι' ὀρχισε νὰ σέρνεται ἔτοις ὃς τὸ κιθώτιο που περιειχε τὸ πακέτο μὲ τὰ χαρτιά, τὸ τριπλοσφραγισμένο, γιὰ τὸ ὄποιο μιλήσαμε πολλές φορές ἀλλοτε.

Τὸ κιθώτιο ήταν παραθιασμένο μ' ἔνα τσεκούρι καὶ τὰ χαρτιά δὲν βρισκόντουσαν πειά μέσα. Ὁ Καμπούρης σωριάστηκε κάτω, σαν ἔνας κατάδικος ποὺ δέχεται τὴ χαριτική βολή.

Πέντε ή ώρα τὸ πρωΐ, σήμαινε τὴ στιγμὴ ἔκεινη, στὸ ἀνάκτορο τοῦ Λεύθρου. Ἡ πρῶτες λάμψεις τῆς αὐγῆς φάνηκαν. Άργα, πολὺ ἀργά, ὁ Καμπούρης σανασκώθηκε, ἀκουμπώντας στὰ χέρια του. Κατώθωσε νότικουμπώση τη μαύρη του ζάκετα καὶ τότε φάνηκε ἀπὸ μέσα ἔνα περιστήθι ἀπὸ σατέν λευκό, βραμένο στὸ αἷμα. Θάλεγε κανεὶς ὅτι αὐτὸ τὸ περιστήθι εἶχε χρησιμοποιηθῆ γιὰ νὰ σκοτώσῃ κάποια πληγή.

Στενάζοντας ἀδάκοπα ὁ Καμπούρης, σύρθηκε ὃς ἔνα κιβώτιο, διότι βρήκε ἀσπόδρουχα καὶ νερό. "Ήταν ὅτι, χρειαζόταν, γιὰ νὰ πλύνη τὴν πληγὴ ποὺ είχε ματώσει τὸ περιστήθι.

Τὸ περιστήθι ήταν τοῦ Λαγκαρντέρ, μᾶ ἡ πληγὴ ἔτρεχε ἀπὸ τὸν ώμο τοῦ Καμπούρη.

Τὴν ἐπέδεο δόσσι μποροῦσε καλύτερα καὶ ἥπιε μερικές γουλιές νερού.

—Ωραία! μουρμούρισε. Μου τὰ πήραν όλα! Τὰ ζπλα μου και τὴν καρδιά μου.

Τὸ κεφάλι του ἐπεσε βαρύ μέσα στὰ χέρια του. "Οταν τὸ ἀνόθωσε, εἶπε :

—Βοήθησε μὲ, θεέ μου... "Έχω προθεσμία είκοσιεσσάρων ώρων γιὰ ν' ὀρχίσω καὶ νὰ τελειώσω τὴν ἀποστολή μου δεκαυτών διοκτητήρων χρόνων!...

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

I

ΣΤΟ ΜΕΓΑΡΟ ΤΟΥ ΓΚΟΝΖΑΓΚΑ

Οι ἐργάται εἶχαν δουλεύει ὅλη τὴ νύχτα στὸ μέγαρο τοῦ Γκονζάγκα. Τὰ χωρίσματα εἶχαν γίνει κι' ἀπὸ τὰ χαρακάτα ὅλοι οἱ ἔνοικοισται εἶχαν πάει νὰ ἐγκατασταθοῦν στὰ διαιμερίσματά τους, τὰ ὄποια τόσο ἀκριβά εἶχαν νοικιάσει. Επίσης, καὶ κάτω στοὺς κήπους, ή ἔγκαταστάσεις εἶχαν συμπληρωθῆ. Τὸ μεγαλοπρεπές αὐτὸ ἀνάκτορο εἶχε ἀλλάξει ἐπειδήδεις.

Ο κ. ντε Πεύρολ, δ ὄποιος είλε τὸ διαιμέρισμά του στὶς πορίτες, βρισκόταν ἀδόκιμα στὸ κοεβάτι του, μᾶ δικιαστήρων. Εἶχε μετρήσει τὰ κέρδη του ἀπ' τὸ καρπιά τῆς προσηγούμενης ἡμέρας καὶ τὰ εἰχαν προστίθει σὲ μία καστενία σεθαστὸν διαστάσεων, τὴν ὥποια εἶχε πλάι στὸ προσκέφαλό του. "Ήταν πράγματα! πολύσιος δ λαμπτῆρας αὐτὸς ἐπιστάθη τοῦ πρύγκηπος. Μᾶ ήταν καὶ φιλάργυρος μᾶ μᾶλλον ἀπληστος, γιατὶ ἀνάγκαιοσε τὸ χρήμα μὲ παθος, τὸ ἀγάπομενος γιὰ τὰ ώραία πράγματα, τὰ ὄποια θὰ μποροῦσε νὰ προμεθεῖ μ' αὐτὸ.

Κατόπιν δ ἀπειλήσα τη σηκώθηκε καὶ πήγε στὰ διαιμερίσματα τοῦ κυρίου του. "Εκεὶ, ἔμαθε μὲ κατάπληξης ὅτι ἀλλοι εἶχαν προηγηθῆ πρὶν ἀπ' αὐτὸν. Πράγματα, τὴ στιγμὴ ἔκεινη, ὁ Γκονζάγκας βρισκόταν μαζὺ μὲ τοὺς δύο φίλους μας, τὸν Κοκαρντάς καὶ τὸν Πασπουάλ.

Ο Πεύρολ μπήκε μέσα καὶ, μδιάς εἶδε τοὺς δύο παλληκαράδες, τοὺς ρώτησε :

—Αστειοί μου, ποῦ είσαστε χτές κατὰ τὴ διάρκεια τῆς ἑορτῆς;

Ο Πασπουάλ ὑψώσεις τοὺς δύμους κι' ὁ Κοκαρντάς τοῦ γύρισε τὴ ράχη. "Ἐπειτα ὁ τελευταῖος, ἀπευθυνόμενος πρὸς τὸν πρύγκηπα, εἶπε :

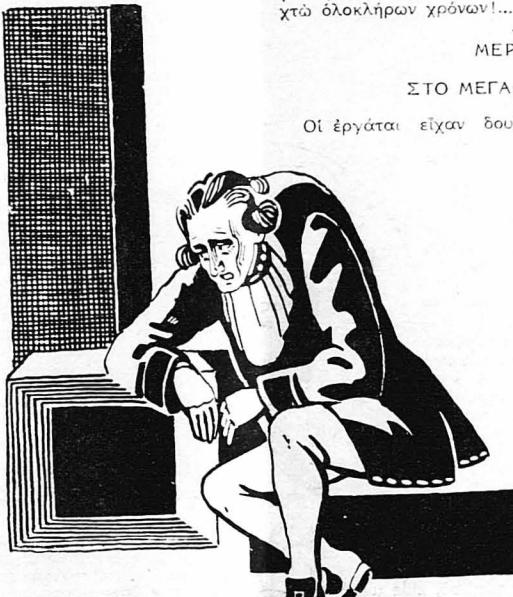
—Οοο τὸ θεωροῦμε τιμῇ κι' εύτυχιας νά ψηφεται μένα ἔνδοιο πρίγκηπα ψώπας ἔσεις, τόσο ἀηδίασουμε νά ἔχουμε σχέσεις μ' ἔναν ἀνθρώπο σαν αὐτόν... Δὲν εἰν' ετοι, ἀδέρφε Πασπουάλ.

—Ἔτοι είνε, Κοκαρντάς, ἀπάντησε ὁ Πασπουάλ. Τάπες, οσα νά διάθασαν μέσ' στην καρδιά μου...

—Μ' ἀκούσατε; εἶπε ὁ Γκονζάγκας στοὺς δύο μπράσους. Πρέπει νὰ μάθετε ἀσφαλῶς σήμερα τὸ πρωΐ καὶ νὰ μὲ πληροφήρηστε θετικά ὃν εἰνι.

—Ο Κοκαρντάς κι' ὁ Πασπουάλ χαιρέπορεσαν μὲ μεγαλοπρέπεια, πέρασαν μπρὸς ἀπ' τὸ Πεύρολ, τὸν ὄποιο οὔτε καταδέχηκαν νὰ κυττάσουν, καὶ βγήκαν έξω.

—Μοῦ ἐπιτρέπεται νὰ σᾶς ρωτήσω, έξοχώτατε, ρώτησε ὁ Πεύρολ, δ ὄποιος εἶχε γίνει κατάχλωμος, γιὰ ποιὸν θέλετε νὰ μά-

θετε ἀν εἶνε ζωιτανὸς ἢ πεθαμένος;

—Γιά τὸν Λαγκαρπτέρ! ἀπάντησε ὁ Γκονζάγκας, ἀκουμπῶν τας τὸ κουρασμένοις κεφάλαις στὸ μαξιλάρι.

—Μά, ρώτησε ὁ Πεύρολ κατάπληκτος, ἀμφιθάλετε διτὶ τὸν σκότωσαν ...

—“Ακοῦ, Πεύρολ, ἀπάντησε ὁ Γκονζάγκας, προδοθήκαμε τὴν περασμένη νύχτα.

—Προδοθήκαμε; φώναξε ὁ Πεύρολ. Καὶ ἀπὸ ποιὸν;

—Ἀπὸ τὸν Ζαντρύ, τὸν Ὀριόλ καὶ τὸν Μοντωμπέρ.

—Εἶνε δυνατόν;

—“Ολα εἶναι μνατάσ...

—Καὶ πᾶς ἡ ἔξοχότης σας τὸ ξέρει; ρώτησε ὁ Πεύρολ.

—Δέν ξέρω τίποτε, ἐκτὸς ἀπὸ τὸ διτὶ ὁ Μοντωμπέρ, ὁ Ὀριόλ κι' ὁ Ζαντρύ δὲν ἔκαναν τὸ καθηκόν τους...

—Καὶ ὅμως, ὁ Ζαντρύ μὲ βεβαίωσή διτὶ μετέφεραν τὸ πτῶμα ὡς τὴν πολὺ Μαριόν...

—Ο Ζαντρύ λέει ψεύματα... Δέν ξέρω τίποτε... Ὁ ομολογῶ δῆμος διτὶ ἀρχίζω νὰ χάνω τὶς ἐλπίδες μου διτὶ δέν θ' ἀπαλλαγὴ διτὶ τὸν δαιμόνα αὐτό, τὸν Λαγκαρπτέρ.

—Καὶ τοὺς διπέλονταν οἱ φύσοι σας αὐτοῖς;

—‘Ο Γκονζάγκας πέρε κάτω διτὶ’ τὸ μαξιλάρι του ἔνα τυλιγμένο χαρτὶ καὶ τὸ ξεδίπλωσας ἀργά.

—Τὶ σᾶς γράφουν σ' αὐτὸς τὸ χαρτὶ; ρώτησε ὁ Πεύρολ μὲ ἀγωνία.

—‘Ο Γκονζάγκας τοῦ ἔδωσε τὸ χαρτὶ κι' ὁ Πεύρολ διάθασε τὰ ἔχεις:

—ΛΟΧΑΓΟΣ ΛΟΡΡΑΙΝ: Νεάπολις.

ΣΤΑΥΟΠΙΤΖ: Νυρεμβέργη.

ΠΙΝΤΟ: Τουρίνο.

ΠΕΠΕ: Γλασκόβη.

ΤΖΟΕΛ ΝΤΕ ΖΟΥΓΚΑΝ: Μορλαί.

ΦΑΕΝΤΖΑ: Παρίσι.

ΣΑΛΛΑΝΤΑΝΙ: Παρίσι.

ΠΕΥ·ΡΟΑ:

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΤΗΣ ΜΑΝΤΟΥΑΣ, πριγκηψὸς Γκονζάγκας:

Τὸ διυτὶ τελευταῖα διόματα, ήσαν γραμμένα μὲ κόκκινη μελάνη καὶ σημαδεμένα μ' ἔνα κόκκινο σταυρό. ‘Ο Γκονζάγκας κι’ ὁ Πεύρολ δὲν μποροῦσαν ν' ἀγνοῦντι τὶ ἔστιμανε διτὸν σταυρὸς αὐτούς. ‘Ο Πεύρολ κρατοῦσε τὸ χαρτὶ στὰ χέρια του κι' ἔτρεπε σὰν τὸ φύλλο.

—Πότε τὸ λάθος εἰστο; τραύλισε.

—Σήμερα πρωτ·πρωϊ...

—Καὶ πῶς τὸ λάθος ...

—‘Ο Γκονζάγκας ἔδειξε τὸ παράθυρο ποὺ βρισκόταν ἀπέναντι στὸ κρεβάτι του καὶ τοὺς ὅπιους ἔνα τζάμι ήταν σπασμένο. ‘Ο Πεύρολ κατάλαβε καὶ κύτταξε κάτω στὸν τάπτητα, ὅπου, ἀνάμεσος ἀπὸ τὰ συντρίμμια τοῦ τζάμιου, ἔδει μιὰ πέτρα.

—Μέο! στὸ χαρτὶ, είχαν τυλιξεῖ αὐτὴ τὴν πέτρα ποὺ μὲ ἔυπνησε... ἀπάντησε ὁ Γκονζάγκας. ‘Ο Κορτός ποὺ ἔκανε, καθώς ἔσπαν τὸ τζάμι, μὲ ἔυπνησε... Μόλις τὸ διάθασα, μου ἥθετε ἵδεα διτὶ ὁ Λαγκαρπτέρ κατεβώσεις νὰ σωθῇ...

—‘Ο Πεύρολ ἔσκυε τὸ κεφάλι του.

—Ἐκτὸς ἀν, ἀσκολούθησε ὁ Γκονζάγκας, κάποιος ἀφοσιωμένος δινθρωπὸς τοῦ Λαγκαρπτέρ, ἀγνοῦσας τὴν τύχη τοῦ κυρίου του, μου σκάρωσε αὐτὸς τὸ παιγνίδι...

—Ἄς το ἐπλύσουμε, ψυθύσεις δι τὸ Πεύρολ.

—Ἐν πάσῃ περιπτώσει, ἔστειλα καὶ φώναξε ἀμέσως τὸν ‘Οριόλ καὶ τὸν Μοντωμπέρ... Μπροστά τους προσποιήθηκα διτὶ ἀγνοῦσσα τὰ πάντα. ‘Αστειεύτηκα καὶ σιγά-σιγά, μὲ τρόπο τοὺς διάγκασσα νὰ διμολογήσουν διτὶ ἀπόθεσαν τὸ πτῶμα σ' ἔνα σαρό σκουπιδιῶν στὴν διόδια Πέτρου Λεσκό.

—Ἡ σηριγμένη ρομβία τοῦ Πεύρολ χτύπησε τὸ γνόστο του. —Δεν χρείζονται περισσότερα! φώναξε. “Ἐνας πληγωμένος μπορεῖ ν' ἀνακτήσῃ εὔκολα τὶς αἰσθήσεις του.

—Θά μάθουμε σὲ λίγο τὴν ἀλήθεια για δλη αὐτὴ τὴν ὑπόθεση, εἴτε ὁ Γκονζάγκας. ‘Ο Κοκαρντάς κι' ὁ Πασπουάλ βγῆκαν ἔξω γι' αὐτό...

—Ἐχετε ἐμπιστοσύνη σ' αὐτούς τους διυτὶ ἀνθρώπους, ἔξοχωτα;

—Δέν ἔχω ἐμπιστοσύνη σὲ κανένα, φίλε μου Πεύρολ, οὕτε κοισσὲ σένα τὸν ίδιο... “Αν μποροῦσα νὰ τὸ κάνω δλα μόνος μου, δέν θα χρησιμοποιοῦσα κανένα... Πάντως, προσκάλεσα τὸν Πασπουάλ καὶ τὸν Κοκαρντάς καὶ τοὺς ἀνέθεσα νὰ μού βρούν τοὺς διυτὶ ἀνθρώπους, ποὺ ἐπέρασπισαν τὴν περασμένη νύχτα τὴν τεχνοδικία, τὴν δοπία δι τὸν Λαγκαρπτέρ παρουσίαζει ὡς

Αὔγη ντε Νεέρη.

Δέν μπροστεῖς νὰ μή χαμογελάσῃ, καθὼς ἐπρόφερε τὰ τελευταῖα αὐτὰ λόγια. ‘Ο Πεύρολ δῆμος ἔμεινε σιωπῆλος.

—Ιούς ἀνέθεσα ἐπίσης, ἔσακολούθησε ὁ Γκονζάγκας, ν' ἀναστατώσουν γῆγ καὶ ὄπουν για νὰ μάθουν ἄν διαγκαρντέρ μᾶς ἔφυγε κι' αὐτὴ τὴ φορά.

Χτύπησε ἔνα κουδούνι καὶ εἶπε στὸν ὑπέρτη ποὺ παρουσιάστηκε μέσα;

—Ἐτοιμάστε τὸ φορεῖο μου! ‘Εσύ, φίλε μου Πεύρολ, θά πᾶς στὰ διαιρέσιμα τῆς κ. πριγκηπίσσης, γιά νὰ τῆς ὑπόθαλης, διτὸς πάντα τὸν διαβαθμίσιον τοῦ βασιτάτου σε σθαθμούς μου...

—Ἐχε τὰ μάτια σου τέσσερα... Θά μου πῆς της εἰδένη στὸν ἀντιθαλέμο τῆς συζύγου μου καὶ μὲ ποιὸ ύφος σου διτὶ ἀπάντησε ἡ καμαριέρια πριγκιπίσση:

—Ποιὸ θά σᾶς ξαναθρῶ, ἔξοχώτας;

—Θά πάς ἐν πρώτοις στὸ περίπτερο... Βιάζουμα νὰ ιδω τὴν νεαρού αιχμάλωτο μας... Φώναξε πῶς συντὶ κι' ἔκεινη τὴ φελλή τύνοντα Κρούνη εἶνε ἡ καλύτερες φίλες. Θά πάς κατόπιν στὸ μέγαρο τοῦ κ. Λώου (1), διόποιος μὲ παραμελεῖ τὸν τελευταῖο καρό. Κατόπιν θά παρουσιάσω στὸ ‘Πα:’ αἱ Ροιγιά:άλα, ὅπου η παρουσία μου εἶναι ἀπαραιτητή... Ποιός ζέρει τὰ συκοφαντίες κιπορούν νὰ διαδύσουν εἰς βάρος μου...

—“Ολα αὐτὰ σᾶς διασπαχολήσουν πολλές ὑρες...

—“Οχι... Καθόλου...” Ἐχω ἀνάγκη νὰ δῶ τους φίλους μας, τοὺς καλούς μας φίλους... Αὐτὴ ἡ μέρα δέν θά πάνη χαμένη καὶ σκέπτομαι νὰ διώσω τὸ βράδυ ἔνα μικρό σουτέ... Μᾶς θὰ ξαναμήσουμε γι' αὐτό...

Πληρίσας στὸ παράθυρο καὶ πῆρε τὴν πέτρα ἀπὸ κάτω...

—Ἐξοχώτας, εἶπε ὁ Πεύρολ, πρὶν σᾶς ἀφήσω, ἐπιτρέψατέ μου νὰ σᾶς συστήσω νὰ προσέχετε αὐτούς τοὺς δύο μπράσους...

—Τὸν Κοκαρντάς καὶ τὸν Πασπουάλ... Ξέρω διτὶ σοῦ φέρθηκαν σχόημα, φωτάζει μου Πεύρολ.

—Δέν πρόκειται γι' αὐτό... Κάτι μου λέει πῶς μᾶς προδίδουν... Θέλετε καὶ μὲ ἀπόδειξι; ‘Ενώ ησαν κι' αὐτοὶ μαζύ μας τὴ νύχτα τοῦ φονοῦ τοῦ Νεέρη, ὀπόσσο δὲν βλέπω τὰ δύναματα τους στὸν κατάλογο τῆς ἐκδίκησεως.

—Αὐτὸς εἶναι ἀληθεία, φύσισθε ὁ Γκονζάγκας, ἐξεπλούντωντας πάλι τὸν κατάλογο. Τὰ δύναματα τους λείπουν ἀπὸ δῶ... Μᾶς δὲν διαγκαρντέρωντας, ἔχοντας πάλι τὸν κατάλογο καὶ δινούσιον μαρτυρεῖσθαι τὸν πατέρα τους, διασφαλίζοντας δὲν θὰ παρέλειπε νὰ γράψῃ πρῶτα πρᾶτα τὰ δύναματα τους σ' αὐτὸν γιά νὰ μ' ἔξαπτη...

—Ἐχετε δίκηο, ἔξοχώτας... Μᾶ δέν πρέπει νὰ παραμελεῖ κανεὶς τίποτε σ' ἔνα τέτοιο μανιαρόνδιον... Ἐπίσης θά ήθελα νὰ ἐπιστήσω τὴν προσοχή σας διτὶ αὐτὸς τὸ παράδοδο διποκείμενο... σ' αὐτὸν τὸν Καμπούρη ποὺ, χωρίς δὲν τὸν καλέση κανεῖς, δινακτεύθησε στὶς ὑπόθεσεις σας...

—Αλήθευτα, τὸ διέκοψε ό Γκονζάγκας, αὐτὸς ὁ Καμπούρη πρέπει νὰ φανερώσῃ σλα τὰ μυστικά του... Σέρει πολλά...

Καὶ κύτταξε αὐτὸς τὸ παράθυρο. ‘Ακριθῶς ἔκεινη τὴ στιγμὴ, δι τὸν Καμπούρη βρισκόταν μπροστά στὴ φωλήτη τοῦ σκύλου ποὺ είχε νοικιάσει, ἔχοντας καρφωμένο τὸ βλέμμα του στὰ παράθυρα τοῦ Γκονζάγκα. Βλέποντας τὸν πρίγκηπα, χαμήλωσε τὰ μάτια του καὶ χαίρεταις μὲ σθαθμού.

—Ο Γκονζάγκας κύτταξε πάλι τὴν πέτρα του.

—Θά τὸ μάθουμε αὐτὸς, εἶπε ὁ Γκονζάγκας. Θά τὰ μάθουμε δλα... “Ἐχω τὴν ίδεα διτὶ καὶ σημειώθησε στὸν τόνον της Κρούνης. Πήγαινε, φίλε Πεύρολ... Ηρέθε τὸ φορεῖο μου... Ωρεύσουδε σ' λεγο!

—Ο Πεύρολ υπάκουεις. ‘Ο Γκονζάγκας ἀνέβηκε στὸ φορεῖο καὶ εἶπε νὰ τὸ δόγμησουν στὸ περίπτερο τῆς ντόνας Κρούνης.

Καθώδη διέσχισε τὸν διαδόμους γιά νὰ πάνη στὰ διαιρέσιμα τῆς πριγκηπίσσης, δι τὸν Πεύρολ. Ελεγε:

—Δέν νοιώθω καμιασὶ ἔχωριστη ἀγάπη γιά τὴ Γαλλία, τὴν ώρασα μου πατέριδα... Μὲ τὸ χρήμα βρίσκεται κανεὶς πατρίδες παντού. Τὸ κιθώτιο μου κοντεύει νὰ γεμίση... ‘ΕΕ δλωλού, μου φαίνεται πάς διστή τοῦ πρίγκηπος κλίνει πρὸς τὴ δύσι του. ‘Αν τὰ πράγματα χειροτερέψουν δῶς αξιο, θά κλείσω τὶς βαλίτσες μου καὶ δι πάς νὰ βρῶ έναν δέρα, ποὺ θὰ ταιριάζει καλύτερα στὴ λεπτή ύγεια μου...

(1) Λώου, δι περιφέρμος ‘Αγγλος τραπεζίτης καὶ τιχοδιώκτης, δ. δοποῖος αναστάνσεις της Γαλλίας ἐπὶ ‘Αντιβασιλείας μὲ τὶς τεράπτεις διπλαρίσησις του καὶ κατεστρέψει πλήθος κόρων. Ήταν τὸ πιό σημαντινό πρόσωπο τῆς ἐποχῆς ἔκεινης.